

Asia: VN/32728/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunto luonnokseen sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi.

1 §. Soveltamisala

Soveltamisalaksi esitetään eriyttämisasetuksen mukaisia kokoluokkarajoituksia (10% liikevaihdosta, yli 500 000 €/a tulot) sekä tiettyjä toimintoja (sähköliiketoimintaa harjoittavia yrityksiä ja fossiilisten polttoaineiden alalla toimivien yrityksiä). Suomen Biokierto ja Biokaasu ry kannattaa lainsäädäntöehdotuksessa annettuja soveltamisrajoja pääpiirteissään, mutta haluamme esittää soveltamisalaan kaksi täsmennystä.

1. Esitämme 1 pykälään tarkennettavaksi siten, ettei laki koske yhdyskuntien jätteiden käsittelyä, joka piiriin tulee katsoa myös biojätteiden ja puhdistamolietteiden käsittely biokaasulaitoksissa ja kaatopaikkakaasujen keräys.

Perustelumme ovat:

- Ehdotus on nyt epäselvä jätteiden käsittelyn osalta. Mikäli jätteenpolto on soveltamisrajan ulkopuolella, niin kiertotalouden edistämisen näkökulmasta soveltamisalan ulkopuolelle tulee jättää myös kierrätystoiminnon sivutuotteena biokaasulla tuotettu sähkö. Tämä on myös linjassa Euroopan neuvoston asetus (EU) 2022/1854 kanssa (kts. artikla 7).
- Biojätteiden ja puhdistamolietteiden käsittely biokaasulaitoksella, jossa raakabiokaasusta tuotetaan sähköä ja lämpöä, tulee mieltää eritoten jätteenkäsittelytoiminnoksi, sillä merkittävin osa

tuloista tulee jätteenkäsittelymaksuista, ja energiasta saatavat tulot ovat pienessä roolissa. Biometaani korvaa maakaasua, minkä vuoksi se on selkeästi jätetty soveltamisrajan ulkopuolelle myös Euroopan neuvoston asetuksessa (EU) 2022/1854 kanssa (kts. artikla 7).

- Biokaasuksi luetaan myös kaatopaikkakaasu. Kaatopaikkakaasun keräys on ympäristöluvan alaista toimintaa ja ympäristölupa ohjaa kaasun energiahyödyntämiseen. Esitämme, että kaatopaikkakaasut jätetään soveltamisalan ulkopuolelle.
- Jätteen käsittelyn osalta ei ole selvää, mitkä ovat epäsuorat vaikutukset esimerkiksi kotitalouksiin. Ehdotuksen tarkoituksena on pienentää energian hintoja loppukäyttäjille. Samalla tulee varoa, ettei hinnat nouse toisaalla esityksen vuoksi. Ehdotus voi lisätä painetta nostaa yhdyskuntien jäte- ja jätevesimaksuja. Jätteenkäsittelyn kustannukset ovat jo nousseet kasvaneiden logistiikka- ja operointikustannusten vuoksi. Kustannukset ovat nousseet keskimäärin 10 prosenttia.
- Kokonaisuutena epäselvältä vaikuttaa lain kohdistuminen toimijoihin, jotka toisaalta myyvät sähköä markkinoilla, mutta toisaalta myös ostavat markkinoilta sähköä samanaikaisesti omaan käyttöön. Jäte- ja vesihuollon käsittelytehtäviin voi liittyä energiantuotantoa, mutta usein energiaa ja sähköä tuotetaan lähtökohtaisesti omien käsittelyprosessien tarpeisiin. Kokonaisuutena jäte- ja vesihuollon tehtävät ovat kuitenkin hyvin energiaintensiivisiä, minkä vuoksi vuositasolla sähkön tarve voi hyvinkin olla suurempi kuin sähkön tuotanto. Sama toimija voi yksittäisissä kohteissa saada sähkön myynnistä voittoa, mutta muissa kohteissa joutua ostamaan myytyä sähköä selvästi suuremman energiamäärän sähköverkosta. Tämän tyyppiset skenaariot ja vaikutus veron määräytymiseen on kuvattu laissa tulkinnanvaraisesti ja toimijan voi olla vaikeaa tunnistaa veron määräytymisen perusteita tai periaatteita, joilla verotus käytännössä tehdään. Tämäkin seikka tukee ajatusta, että jäte- ja vesihuoltotoimintaan liittyvä energiantuotanto rajattaisiin lain ulkopuolelle.

2. Soveltamisalaan esitämme tarkennuksen, ettei fossiilisten polttoaineiden alalla toimiviin yritysten kohdalla fossiilisten polttoaineiden jalostukseksi ei pidä katsoa nesteytetyn kaasun muuttamista paineistetuksi tai toisinpäin.

Perustelumme ovat:

- Kaasun olomuodon muuttaminen on välttämätön kaasun logistiikan kannalta.

3 §. Verovelvollisuus

Esitämme, että 3 pykälän 1 momenttiin korjataan ”tai”-sanana tilalle ”ja”. Näkemyksemme mukaan verovelvollisia ovat ne toimijat, jotka täyttävät molemmat ehdot.

Perustelut:

- Nyt pykäläkohtaiset perustelut (sivu 25) sekä itse pykäläehdotus ovat keskenään ristiriidassa.

o sivu 25: ”Pykälässä säädettäisiin niistä tahoista, jotka ovat verovelvollisia suorittamaan sähköalan voittoveroa. Sähköliiketoimintaa harjoittava yritys olisi verovelvollinen, jos se sähköliiketoimintojen liikevaihto on vähintään 10 prosenttia koko yrityksen liikevaihdosta. Lisäksi sähköliiketoimintojen liikevaihdon olisi oltava vähintään 500 000 euroa.”

o ”3§: Sähköalan voittoveroa on velvollinen suorittamaan sähkömarkkinoilla toimiva yritys, joka harjoittaa sähköntuotantoa tai sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 11 kohdassa tarkoitettua sähköntoimitusta (sähköliiketoiminta), jos:

1) sen sähköliiketoimintojen yhteinen liikevaihto on vähintään 10 prosenttia yrityksen liikevaihdosta; tai

2) sen sähköliiketoimintojen yhteinen liikevaihto on vähintään 500 000 euroa.”

Virolainen-Hynnä Anna
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry